ROSSI KATA CAISSE DE COMPENSATION POUR ALLOCATIONS FAMILIALES DES RÉGIONS DE CHARLEROI ET NAMUR

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα) της 6ης Μαρτίου 1979 *

Στην υπόθεση 100/78,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, του Tribunal du Travail του Charleroi, με την οποία ζητείται στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του μεταξύ

Claudino Rossi, κατοίκου Bologna, via Tacconi 51,

και

Caisse de compensation pour allocations familiales des régions de Charleroi et Namur, rue de Marcinelle 88, Charleroi,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο τμήματος, P. Pescatore και A. Touffait, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. Capotorti
γραμματέας: A. Van Houtte

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με απόφαση της 19ης Απριλίου 1978, η οποία περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 27 Απριλίου 1978, το Tribunal du Travail του Charleroi υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 77 έως 79 του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί της εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73).

2 Τα ερωτήματα αυτά υποβλήθηκαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Caisse de compensation pour allocations familiales des régions de Charleroi et Namur (Ταμείο συμψηφισμού οικογενειακών επιδομάτων γιά τις περιοχές του Charleroi και της Namur), καθού, και ενός ιταλού εργαζομένου, πατέρα δύο τέκνων, δικαιούχου βελγικής συντάξεως από το Fonds des maladies professionnelles (Ταμείο επαγγελματικών νόσων) από τις 11 Δεκεμβρίου 1967, λόγω μονίμου ανικανότητας προς εργασία ποσοστού 100%.

3 Ο ανάπηρος αυτός εργαζόμενος ελάμβανε στο Βέλγιο οικογενειακά επιδόματα καταβαλλόμενα από το καθού μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 1973, οπότε επέστρεψε στην Ιταλία με όλη του την οικογένεια.

4 Την ημερομηνία αυτή, ο βελγικός οργανισμός ανέστειλε την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων με την αιτιολογία ότι η σύζυγος του εργαζομένου ασκούσε στην Ιταλία επαγγελματική δραστηριότητα, η οποία μπορούσε να του παράσχει δικαίωμα λήψεως οικογενειακών επιδομάτων δυνάμει της ιταλικής νομοθεσίας.

5 Όμως, με απόφαση της 13ης Απριλίου 1961, το INPS της Bologna αρνήθηκε να του καταβάλει οικογενειακά επιδόματα με την αιτιολογία ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα τότε ιταλική νομοθεσία, ως αρχηγός οικογενείας, όσον αφορά το δικαίωμα λήψεως οικογενειακών επιδομάτων, αναγνωριζόταν μόνο ο πατέρας και η ιδιότητα αυτή δεν μπορούσε να μεταφερθεί σε άλλο πρόσωπο, λόγω του ότι ο πατέρας δεν είναι ούτε ανάπηρος ούτε άνεργος.

6 Υπό τις συνθήκες αυτές το Tribunal du Travail του Charleroi υπέβαλε δύο ερωτήματα, το πρώτο από τα οποία έχει ως εξής:

«1. Καθιστά ανενεργό την εφαρμογή του άρθρου 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου της ΕΟΚ το γεγονός ότι η ιταλική νομοθεσία δεν επιτρέπει, για τη χορήγηση οικογενειακών επιδομάτων, τη μεταφορά της ιδιότητας του αρχηγού οικογενείας στη σύζυγο όταν ο σύζυγος είναι δικαιούχος συντάξεως (από το Fonds des maladies professionnelles — Ταμείο επαγγελματικών νόσων), η οποία καταβάλλεται από άλλο κράτος μέλος;

Με άλλα λόγια, πρέπει να αναλάβει ο βελγικός οργανισμός την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων, ακόμα και αν υφίσταται στην Ιταλία δικαίωμα λόγω της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας από ένα μέλος της οικογενείας του συνταξιούχου, το οποίο όμως είναι ατελές λόγω ιδιομορφίας της Ιταλικής νομοθεσίας;»

7 Σύμφωνα με το άρθρο 77 του κανονισμού 1407/71 ο δικαιούχος συντάξεως δικαιούται να λαμβάνει τα οικογενειακά επιδόματα που προβλέπονται από τη νομοθεσία του αρμόδιου για τη σύνταξη κράτους μέλους, όποιο και αν είναι το κράτος μέλος, στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο δικαιούχος της συντάξεως ή τα τέκνα.

8 Σύμφωνα με το άρθρο 79, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, η ύπαρξη δικαιώματος για οικογενειακές παροχές και επιδόματα, βάσει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους, λόγω της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας αναστέλλει το δικαίωμα παροχών που οφείλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 77.

9 Αυτός ο κανόνας περί μη σωρεύσεως δεν έχει νόημα και δεν εφαρμόζεται παρά μόνο εάν υφίσταται πράγματι και είναι κεκτημένο το δικαίωμα λήψεως παροχών βάσει της νομοθεσίας του κράτους όπου ασκείται η επαγγελματική δραστηριότητα.

10 Άρα στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, κατά την έννοια του άρθρου 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου, η αναστολή του δικαιώματος λήψεως οικογενειακών επιδομάτων για τα συντηρούμενα τέκνα πατέρα, ο οποίος δικαιούται συντάξεως βάσει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους, δεν εφαρμόζεται αν η μητέρα δεν έχει πράγματι αποκτήσει δικαίωμα λήψεως αυτών των ίδιων επιδομάτων δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, λόγω του ότι ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα ή διότι ως αρχηγός οικογενείας δεν αναγνωρίζεται παρά μόνον ο πατέρας ή εν πάση περιπτώσει, διότι οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση στη μητέρα του δικαιώματος λήψεως των επιδομάτων δεν πληρούνται.

11 Το Tribunal du Travail υπέβαλε στη συνέχεια το εξής ερώτημα:

«Εφόσον γίνει δεκτό ότι η θέση του Ιταλικού Οργανισμού δεν είναι τώρα πλέον νόμιμη βάσει της αρχής της ισότητας δικαιωμάτων μεταξύ ανδρών και γυναικών, δεν θα έπρεπε να καταβάλει ο Βελγικός Οργανισμός τη διαφορά μεταξύ των ιταλικών και των βελγικών οικογενειακών επιδομάτων, ώστε να διαφυλαχθούν τα κεκτημένα δυνάμει της νομοθεσίας της χώρας της τελευταίας απασχόλησης δικαιώματα και να αποφευχθεί έτσι η άνιση μεταχείριση μεταξύ εργαζομένων που όφειλαν να πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις για να τους χορηγηθεί σύνταξη;»

12 Δεδομένου ότι δεν δίδεται ρητά η λύση αυτού του ζητήματος από τους κανονισμούς περί κοινωνικής ασφαλίσεως των διακινουμένων εργαζομένων, αυτή η λύση δεν μπορεί να προκύψει παρά μόνο από την ερμηνεία τους υπό το φως των στόχων που επιδιώκουν οι διατάξεις της Συνθήκης (άρθρο 48 έως 51), βάσει των οποίων εκδόθηκαν αυτοί οι κανονισμοί.

13 Οι κανονισμοί αυτοί δεν θεσπίζουν κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, αλλά επιτρέπουν την ύπαρξη διαφορετικών συστημάτων που δημιουργούν διαφορετικές απαιτήσεις έναντι των διαφόρων οργανισμών, κατά των οποίων ο δικαιούχος έχει άμεσα δικαιώματα είτε δυνάμει μόνο του εσωτερικού δικαίου, είτε δυνάμει του εσωτερικού δικαίου συμπληρουμένου εν ανάγκη από το κοινοτικό δίκαιο.

14 Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση δεν μπορεί, εκτός ρητής εξαιρέσεως σύμφωνης προς τους στόχους της Συνθήκης, να εφαρμόζεται έτσι ώστε να στερεί το διακινούμενο εργαζόμενο ή τους δικαιοδόχους του από τις ευεργετικές διατάξεις τμήματος της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους.

15 Μία από αυτές τις εξαιρέσεις προβλέπεται στο άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, το οποίο ορίζει ότι το δικαίωμα λήψεως παροχών για τα συντηρούμενα τέκνα των δικαιούχων συντάξεως αναστέλλεται, αν τα τέκνα δικαιούνται οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους λόγω ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας.

16 Ο κανόνας αυτός, που αποβλέπει στην αποφυγή σωρεύσεως οικογενειακών επιδομάτων, δεν εφαρμόζεται παρά μόνο στο μέτρο που δεν στερεί χωρίς λόγο τους ενδιαφερόμενους από τις ευεργετικές διατάξεις τμήματος της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους.

17 Επομένως, όταν τα επιδόματα, η καταβολή των οποίων έχει ανασταλεί, είναι μεγαλύτερα από τα εισπραττόμενα λόγω της ακήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, ο περιεχόμενος στο άρθρο 79, παράγραφος 3, κανόνας περί μη σωρεύσεως πρέπει να μην εφαρμόζεται παρά μόνο μερικώς και να χορηγείται συμπληρωματικά η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών επιδομάτων.

18 Επομένως, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο περιεχόμενος στο άρθρο 79, παράγραφος 3, κανόνας δεν εφαρμόζεται παρά μόνο μέχρι του πράγματι καταβαλλόμενου ποσού λόγω της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Tribunal du Travail του Charleroi με απόφαση της 19ης Απριλίου 1978, αποφαίνεται:

1) **Κατά την έννοια του άρθρου 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου, η αναστολή του δικαιώματος λήψεως οικογενειακών επιδομάτων για τα συντηρούμενα τέκνα πατέρα, ο οποίος δικαιούται συντάξεως βάσει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους, δεν εφαρμόζεται αν η μητέρα δεν έχει αποκτήσει πράγματι δικαίωμα λήψεως αυτών των ίδιων επιδομάτων δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, λόγω του ότι ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα ή διότι ως αρχηγός οικογενείας δεν αναγνωρίζεται παρά μόνον ο πατέρας ή, εν πάση περιπτώσει, διότι οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση στη μητέρα του δικαιώματος λήψεως των επιδομάτων δεν πληρούνται.**

2) **Το άρθρο 79, παράγραφος 3, δεν εφαρμόζεται παρά μόνο μέχρι του πράγματι καταβαλλόμενου ποσού λόγω της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας.**

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαρτίου 1979.

Mackenzie Stuart Pescatore Touffait

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαρτίου 1979.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος
A. J. Mackenzie Stuart